

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 23ης Μαρτίου 1994*

Στην υπόθεση T-8/93,

Michelle Huet, έκτακτη υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κάτοικος Bleid (Λουξεμβούργο), εκπροσωπούμενη από τον Jean-Noël Louis, δικηγόρο Βρυξελλών, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο τα γραφεία της εταιρείας fiduciaire Myson SARL, 1, rue Glesener,

προσφεύγουσα,

κατά

Ελεγκτικού Συνεδρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενου από τους Jean-Marie Stenier και Jan Inghelram, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την έδρα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, 12, rue Alcide de Gasperi, Kirchberg,

καθού,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση των αποφάσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου περί μη χορηγήσεως συντάξεως ορφανού στα τέκνα της προσφεύγουσας,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Α. Καλογερόπουλο, Πρόεδρο, D. P. M. Barrington και K. Lenaerts, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 14ης Σεπτεμβρίου 1993 και της 12ης Ιανουαρίου 1994,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Πραγματικά περιστατικά και νομικό πλαίσιο της διαφοράς

- ¹ Η προσφεύγουσα είναι έκτακτη υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: Ελεγκτικό Συνέδριο). Έχει δύο τέκνα, των οποίων ο πατέρας απεβίωσε προτού η προσφεύγουσα αναλάβει υπηρεσία στις

Κοινότητες. Δεν αμφισβητείται ότι η συντήρηση των δύο αυτών τέκνων βαρύνει την προσφεύγουσα υπό την έννοια του άρθρου 2 του παραρτήματος VII του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των Υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΚΥΚ).

- 2 Το άρθρο 37, πέμπτο εδάφιο, του Καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΚΑΠ), δυνάμει του οποίου στο λοιπό προσωπικό έχει εφαρμογή το άρθρο 80, τέταρτο εδάφιο, του ΚΥΚ, ορίζει τα εξής:

«Σε περίπτωση θανάτου συζύγου έκτακτου υπαλλήλου που δεν είναι ούτε μόνιμος ούτε έκτακτος υπάλληλος, τα παιδιά που αποδεδειγμένα συντηρούνται από τον έκτακτο υπάλληλο, κατά την έννοια του άρθρου 2 του παραρτήματος VII του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης, δικαιούνται σύνταξη ορφανού που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 80 τελευταίο εδάφιο του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης.»

- 3 Το Ελεγκτικό Συνέδριο θεωρεί ότι οι διατάξεις αυτές έχουν την έννοια ότι δεν επιτρέπουν τη χορήγηση συντάξεως ορφανού στην περίπτωση που ο θάνατος του/της συζύγου, ούτε μονίμου ούτε εκτάκτου υπαλλήλου, επήλθε προτού ο επιζών σύζυγος αναλάβει υπηρεσία στις Κοινότητες. Το Ελεγκτικό Συνέδριο υποστήριξε την ερμηνεία αυτή με το σημείο 15.28 της Ετήσιας Εκθέσεώς του για το οικονομικό έτος 1989 τονίζοντας τα εξής:

«Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, η Επιτροπή και η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή χορήγησαν συντάξεις ορφανού βάσει του άρθρου 80, παράγραφος 4, του ΚΥΚ σε τέκνα υπαλλήλων, των οποίων ο(η) σύζυγος είχε αποβιώσει πριν από την πρόσληψή τους στις Κοινότητες. Οι συντάξεις αυτές, σε όλες τις περιπτώσεις, άρχισαν να ισχύουν από την ημέρα της πρόσληψης. Κατά τη γνώμη του Συνεδρίου, η πρακτική αυτή είναι αντικανονική, δεδομένου ότι η διάταξη που προαναφέρθηκε δεν μπορεί να αφορά παρά μόνο καταστάσεις μεταγενέστερες του διορισμού των υπαλλήλων. Η πρακτική αυτή

αντιβαίνει επίσης στην οικονομία του συνταξιοδοτικού συστήματος των Κοινοτήτων, το οποίο ασφαρίζει τους υπαλλήλους, έναντι εισφορών, από τους κινδύνους θανάτου ή αναπηρίας που επέρχονται κατά την περίοδο ασφάλισης και όχι από εκείνους που έχουν συμβεί προγενέστερα, υπό άλλο καθεστώς κοινωνικής ασφάλισης. Εξάλλου, λόγω του γεγονότος αυτού, τα εν λόγω ορφανά θα έπρεπε, κατά κανόνα, να τυγχάνουν ήδη συντάξεως καταβαλλομένης από εθνικό ταμείο η οποία, τότε, θα αποτελούσε διπλοχρησία με τις κοινοτικές πληρωμές. Με τον έλεγχο αποκαλύφθηκαν 26 από αυτές τις περιπτώσεις, των οποίων το ετήσιο προϋπολογιστικό κόστος μπορεί να εκτιμηθεί ότι ανέρχεται σε 4,2 εκατ. BFR (98 296 ECU).»

- 4 Το σώμα των προϊσταμένων διοικήσεως προέκρινε διαφορετική ερμηνεία της εν λόγω διατάξεως με το πόρισμα 200/91, το οποίο εκδόθηκε στις 27 Σεπτεμβρίου 1991 και κοινοποιήθηκε στο προσωπικό του Ελεγκτικού Συνεδρίου τον επόμενο μήνα. Η παράγραφος I. 1 του πορίσματος αυτού έχει ως εξής:

«Για την εναρμόνιση της ερμηνείας των διατάξεων του άρθρου 80, τέταρτο εδάφιο, του ΚΥΚ και προς αποφυγή της δημιουργίας διακρίσεων, θα θεωρείται ότι στις ακόλουθες περιπτώσεις (...) θανάτου του/της συζύγου ή πρώην συζύγου πριν από την ανάληψη υπηρεσίας από τον υπάλληλο (...) υφίσταται δικαίωμα χορηγήσεως και/ή διατηρήσεως της συντάξεως ορφανού λόγω του προσωποπαγούς χαρακτήρα της εν λόγω παροχής.»

- 5 Η παράγραφος II του πορίσματος αυτού προβλέπει τα εξής:

«Όταν ο ενδιαφερόμενος δικαιούται συντάξεως της ίδιας φύσεως προβλεπόμενη από άλλο σύστημα, στη σύνταξη ορφανού πρέπει να εφαρμόζεται, κατ' αναλογία προς τις οικογενειακές παροχές του άρθρου 67, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, ο κανόνας της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου ο οποίος απαγορεύει τη σώρευση των παροχών.»

- 6 Με σημείωμα της 28ης Νοεμβρίου 1991, η προσφεύγουσα υπέβαλε αίτηση, κατά το άρθρο 90, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, και ζήτησε να αναγνωρισθεί δικαίωμα συντάξεως ορφανού υπέρ των τέκνων της.

- 7 Μη έχοντας λάβει καμία απάντηση επί της αιτήσεως αυτής, η προσφεύγουσα υπέβαλε, στις 29 Απριλίου 1992, διοικητική ένσταση κατά της σιωπηρής απορριπτικής αποφάσεως.
- 8 Η διοικητική αυτή ένσταση απορρίφθηκε με έγγραφο της 16ης Οκτωβρίου 1992.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 9 Υπό τις συνθήκες αυτές, η προσφεύγουσα, με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 19 Ιανουαρίου 1993, άσκησε την υπό κρίση προσφυγή κατά της αποφάσεως περί μη χορηγήσεως συντάξεως ορφανού.
- 10 Η έγγραφη διαδικασία περατώθηκε στις 19 Μαΐου 1993, όταν η προσφεύγουσα παραιτήθηκε από το δικαίωμα υποβολής υπομνήματος ανταπαντήσεως.
- 11 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.
- 12 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις που τους έθεσε το Πρωτοδικείο κατά τη συνεδρίαση της 14ης Σεπτεμβρίου 1993.
- 13 Με Διάταξη της 19ης Οκτωβρίου 1993, το Πρωτοδικείο διέταξε την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας.

- 14 Την ίδια ημέρα, το Πρωτοδικείο έθεσε στα όργανα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων το ακόλουθο ερώτημα:

«Το Πρωτοδικείο επιθυμεί να πληροφορηθεί αν τα όργανα εξακολουθούν να καταβάλλουν σύνταξη ορφανού, βάσει του άρθρου 80, τέταρτο εδάφιο, του ΚΥΚ ή του άρθρου 37, πέμπτο εδάφιο, του Καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού, μέχρι συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας που προβλέπεται στο άρθρο 2 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, όταν ο επιζών γονέας των ενδιαφερομένων τέκνων παύει να είναι υπάλληλος των Κοινοτήτων χωρίς να έχει δικαίωμα συντάξεως λόγω συμπλήρωσης συνταξίμου χρόνου ή συντάξεως αναπηρίας.»

- 15 Μόνο το Δικαστήριο αντιμετώπισε το πρόβλημα στο οποίο αναφερόταν το ερώτημα και απάντησε ως εξής:

«Το Δικαστήριο αντιμετώπισε μία μόνο περίπτωση χορηγήσεως συντάξεως ορφανού βάσει του άρθρου 80, τέταρτο εδάφιο, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των Υπαλλήλων των Κοινοτήτων, στην οποία ο επιζών υπάλληλος εξήλθε από την υπηρεσία των Κοινοτήτων χωρίς να έχει δικαίωμα συντάξεως λόγω συμπλήρωσης συνταξίμου χρόνου ή συντάξεως αναπηρίας.

Ο εν λόγω υπάλληλος έλαβε πρώτα άδεια άνευ αποδοχών και, στη συνέχεια, παραιτήθηκε. Στην περίπτωση αυτή, το Δικαστήριο εξακολούθησε να καταβάλλει τη σύνταξη ορφανού κατά τη διάρκεια της αδείας άνευ αποδοχών του υπαλλήλου. Η σύνταξη αυτή έπαυσε να καταβάλλεται όταν ο υπάλληλος υπέβαλε την παραίτησή του.»

- 16 Η Επιτροπή, μολονότι δεν είχε αντιμετωπίσει παρόμοιες περιπτώσεις, απάντησε ότι «εφόσον γίνεται δεκτό ότι το άρθρο 80 του ΚΥΚ παρέχει στα τέκνα των υπαλλήλων ή πρώην υπαλλήλων ίδιο δικαίωμα, το οποίο έλκουν απευθείας από τον ΚΥΚ και γεννάται από τη νομική τους κατάσταση ως τέκνων υπαλλήλου ή πρώην υπαλλήλου κατά τον χρόνο του θανάτου του μη υπαλλήλου

γονέα τους, εύλογο και συνεπές θα ήταν να εξακολουθεί να τους καταβάλλεται η σύνταξη ορφανού όταν ο “causam dans” εξέρχεται της υπηρεσίας των Κοινοτήτων χωρίς να έχει δικαίωμα συντάξεως λόγω συμπληρώσεως συνταξίμου χρόνου ή συντάξεως αναπηρίας».

17 Το Συμβούλιο, καίτοι ουδέποτε αντιμετώπισε παρόμοια περίπτωση, απάντησε ότι

«αν παρουσιαζόταν μια τέτοια περίπτωση, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι δεν θα έπρεπε να συνεχιστεί η καταβολή της συντάξεως ορφανού για τους ακόλουθους λόγους:

Κατά το άρθρο 80, τέταρτο εδάφιο, του ΚΥΚ, η χορήγηση της συντάξεως ορφανού συνδέεται με τη χορήγηση του επιδόματος συντηρουμένου τέκνου που προβλέπεται από το άρθρο 2 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ. Όμως, ο υπάλληλος ο οποίος εξέρχεται της υπηρεσίας χωρίς να έχει δικαίωμα συντάξεως λόγω συμπληρώσεως συνταξίμου χρόνου ή συντάξεως αναπηρίας χάνει το δικαίωμα επί των αποδοχών του, οι οποίες, κατά το άρθρο 62 του ΚΥΚ, περιλαμβάνουν τον βασικό μισθό, οικογενειακά επιδόματα και αποζημιώσεις. Παύει επίσης ipso facto να εισπράττει τη σύνταξη ορφανού».

18 Οι διάδικοι αγόρευσαν για δεύτερη φορά κατά τη συνεδρίαση της 12ης Ιανουαρίου 1994 επί των απαντήσεων που έδωσαν τα όργανα στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου.

19 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- 1) να ακυρώσει την απόφαση περί μη χορηγήσεως συντάξεως ορφανού στα τέκνα της.
- 2) να καταδικάσει το καθού στα δικαστικά έξοδα.

20 Το καθού ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη.
- να αποφανθεί κατά νόμον επί των δικαστικών εξόδων.

Επί της ουσίας

21 Η προσφεύγουσα προβάλλει δύο λόγους ακυρώσεως προς στήριξη της προσφυγής της. Ο πρώτος λόγος συνίσταται στην παράβαση των άρθρων 80, τέταρτο εδάφιο, του ΚΥΚ και 37, πέμπτο εδάφιο, του ΚΛΠ. Ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως συνίσταται στην παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων.

Πρώτος λόγος ακυρώσεως: παράβαση του άρθρου 80, τέταρτο εδάφιο, του ΚΥΚ και του άρθρου 37, πέμπτο εδάφιο, του ΚΛΠ

22 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η σύνταξη ορφανού που προβλέπεται από το άρθρο 80, τέταρτο εδάφιο, του ΚΥΚ και από το άρθρο 37, πέμπτο εδάφιο, του

ΚΑΠ μπορεί να χορηγηθεί ακόμα και όταν ο θάνατος του συζύγου επήλθε προτού ο επιζών γονέας αναλάβει υπηρεσία στις Κοινότητες. Η ανάλυση αυτή των επιδίκων διατάξεων υιοθετείται τόσο από το σώμα των προϊσταμένων διοικήσεως, το οποίο στήριξε στην ερμηνεία αυτή το πόρισμα 200/91, όσο και από τα περισσότερα όργανα της Κοινότητας. Η άποψη αυτή στηρίζεται στην ιδέα ότι η «σύνταξη» που καταβάλλεται κατ' εφαρμογή των διατάξεων αυτών αποτελεί επίδομα της φύσεως των «επιδομάτων συντηρουμένου τέκνου» και όχι σύνταξη. Συγκεκριμένα, αντίθετα προς τις συντάξεις που προβλέπονται από τα τρία πρώτα εδάφια του άρθρου 80 του ΚΥΚ, τα οποία παραπέμπουν, όσον αφορά τον υπολογισμό των συντάξεων αυτών, στο άρθρο 21 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ περί του συνταξιοδοτικού καθεστώτος, η σύνταξη που προβλέπεται στο τέταρτο εδάφιο της διατάξεως αυτής συνίσταται στο διπλάσιο του ποσού του επιδόματος συντηρουμένου τέκνου.

23 Το Ελεγκτικό Συνέδριο θεωρεί, αντιθέτως, ότι η σύνταξη που προβλέπεται από τις διατάξεις αυτές δεν μπορεί να χορηγηθεί παρά μόνον αν ο θάνατος του συζύγου επέλθει μετά την ανάληψη υπηρεσίας από τον επιζώντα γονέα. Η άποψη αυτή στηρίζεται στην ιδέα ότι η επιδίκη σύνταξη αποτελεί γνήσια σύνταξη, της οποίας η χορήγηση εξαρτάται από την καταβολή εισφορών.

24 Το Πρωτοδικείο παρατηρεί, προκαταρκτικώς, ότι η προσφεύγουσα αναγνωρίζει ότι οι συντάξεις που προβλέπονται από τα τρία πρώτα εδάφια του άρθρου 80 του ΚΥΚ αποτελούν συντάξεις κατά την κυριολεκτική έννοια του όρου. Κατά συνέπεια, πρέπει να εξεταστεί αν, αντίθετα προς τις ανωτέρω συντάξεις, η σύνταξη που προβλέπεται από το τέταρτο εδάφιο της διατάξεως αυτής αποτελεί σύνταξη της ίδιας φύσεως με το επίδομα συντηρουμένου τέκνου, όπως διατείνεται η προσφεύγουσα.

25 Συναφώς, το Πρωτοδικείο παρατηρεί ότι μόνο δύο στοιχεία διακρίνουν τις συντάξεις που προβλέπονται από τα τρία πρώτα εδάφια από τη σύνταξη που προβλέπεται από το τέταρτο εδάφιο του άρθρου 80 του ΚΥΚ. Πρόκειται, αφενός, για το ότι η σύνταξη αυτή δεν οφείλεται λόγω του θανάτου του υπαλλήλου, αλλά λόγω του θανάτου του/της συζύγου του και, αφετέρου, για το ότι το ποσό της συντάξεως αυτής δεν υπολογίζεται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 21 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ περί του συνταξιοδοτικού καθεστώτος, αλλά σε συνάρτηση προς το ποσό του επιδόματος συντηρουμένου τέκνου.

- 26 Πρέπει να τονιστεί, εκ προοιμίου, ότι το άρθρο 80, τέταρτο εδάφιο, ουδόλως συνδέει την καταβολή του επιδόματος συντηρουμένου τέκνου με την καταβολή της συντάξεως που καθιερώνει, αλλά περιορίζεται να καθορίσει το ποσό της συντάξεως αυτής σε συνάρτηση προς το ποσό του εν λόγω επιδόματος.
- 27 Το Πρωτοδικείο παρατηρεί ότι το γεγονός ότι ο τρόπος υπολογισμού των συντάξεων που προβλέπονται από το τέταρτο εδάφιο του άρθρου 80 διαφέρει από εκείνον που προβλέπεται από τα άλλα εδάφια είναι άνευ σημασίας, καθόσον αυτό αποτελεί άμεση συνέπεια του ότι η επίδικη σύνταξη οφείλεται λόγω του θανάτου όχι του υπαλλήλου αλλά του/της συζύγου του. Πράγματι, η σύνταξη που προβλέπεται από το τέταρτο εδάφιο δεν υπολογίζεται βάσει του άρθρου 21 του παραρτήματος VIII, το οποίο αφορά τις συντάξεις επιζώντος, ακριβώς επειδή η σύνταξη οφείλεται στο ορφανό όχι λόγω του θανάτου του υπαλλήλου, αλλά λόγω του θανάτου του/της συζύγου του υπαλλήλου, θανάτου ο οποίος δεν γεννά δικαίωμα συντάξεως επιζώντος κατά το κοινοτικό σύστημα.
- 28 Κατά συνέπεια, η μόνη καιρία διαφορά μεταξύ των συντάξεων που προβλέπονται από τα τρία πρώτα εδάφια του άρθρου 80 και της συντάξεως που προβλέπεται από το τέταρτο εδάφιο του άρθρου αυτού είναι αυτή που αναφέρεται στη γενεσιουργό αιτία της συντάξεως ορφανού: τον θάνατο του υπαλλήλου ή τον θάνατο του/της συζύγου του. Η διαφορά αυτή μπορεί μεν να είναι απόρροια του ότι οι συντάξεις που καταβάλλονται λόγω του θανάτου του υπαλλήλου επιδιώκουν διαφορετικό σκοπό από την εν λόγω σύνταξη, καθόσον οι πρώτες αποσκοπούν στην εξασφάλιση της συντηρήσεως των τέκνων χάρη στις εισφορές που είχε καταβάλει ο υπάλληλος προ του θανάτου του, ενώ η δεύτερη έχει ως σκοπό να βοηθήσει τον εν χηρεία υπάλληλο να αντεπεξέλθει στην οικονομική επιβάρυνση που συνεπάγεται η χηρεία του, ο τελευταίος αυτός σκοπός, όμως, μπορεί να επιδιωχθεί εξίσου τόσο με την καταβολή συντάξεως στα τέκνα όσο και με την καταβολή προσθέτου οικογενειακού επιδόματος στον επιζώντα γονέα. Η διαφορά αυτή, συνεπώς, ούτε επιβεβαιώνει ούτε αναιρεί την άποψη της προσφεύγουσας.
- 29 Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι η «σύνταξη ορφανού» που προβλέπεται από το άρθρο 80, τέταρτο εδάφιο, του ΚΥΚ αποτελεί γνήσια σύνταξη για τους ακόλουθους λόγους.

- 30 Αφενός, από τη θέση που έχει το άρθρο 80, τέταρτο εδάφιο, στον ΚΥΚ προκύπτει ότι πρόθεση των συντακτών του ΚΥΚ ήταν να προσδώσουν στη σύνταξη την οποία προβλέπει το άρθρο τον χαρακτήρα συντάξεως και όχι συμπληρωματικού επιδόματος συντηρουμένου τέκνου. Πράγματι, αν αυτό δεν συνέβαινε, η διάταξη αυτή δεν θα είχε περιληφθεί στο άρθρο 80, το οποίο αφορά αποκλειστικά τις συντάξεις και περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο 3 του τίτλου V του ΚΥΚ που επιγράφεται «Συντάξεις» και όχι στο κεφάλαιο 1 του τίτλου V που επιγράφεται «Αποδοχές και επιστροφή εξόδων», στο οποίο περιέχονται οι διατάξεις που αφορούν τα οικογενειακά επιδόματα.
- 31 Αφετέρου, όπως παρατήρησε η Επιτροπή με την απάντησή της σε ερώτηση του Πρωτοδικείου, από το γράμμα της διατάξεως αυτής προκύπτει ότι δικαιούχος της συντάξεως που προβλέπεται από το άρθρο 80, τέταρτο εδάφιο, του ΚΥΚ είναι το ίδιο το ορφανό, όπως συμβαίνει με τις συντάξεις που προβλέπονται από τα τρία πρώτα εδάφια, και όχι ο επιζών γονέας, όπως θα συνέβαινε αν επρόκειτο για συμπληρωματικό επίδομα συντηρουμένου τέκνου, το οποίο, κατά το άρθρο 62 του ΚΥΚ, αποτελεί μέρος των αποδοχών του υπαλλήλου. Πρέπει, εξάλλου, να τονιστεί συναφώς ότι, παράλληλα με τη σύνταξη ορφανού που εισπράττεται από το τέκνο και της οποίας το ποσό ανέρχεται «στο διπλάσιο του ποσού του επιδόματος συντηρουμένου τέκνου» (άρθρο 80, τέταρτο εδάφιο), ο επιζών γονέας εισπράττει, ως μέρος των αποδοχών του, και το κανονικό ποσό του επιδόματος συντηρουμένου τέκνου.
- 32 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το άρθρο 80, τέταρτο εδάφιο, του ΚΥΚ δεν παρέχει στον υπάλληλο ένα συμπλήρωμα του επιδόματος συντηρουμένου τέκνου, αλλά χορηγεί σύνταξη στα ορφανά.
- 33 Όμως, ίδιον του κοινοτικού συνταξιοδοτικού συστήματος είναι η κάλυψη, έναντι καταβολής εισφορών, των κινδύνων θανάτου ή αναπηρίας που πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια της περιόδου ασφαλίσεως στο σύστημα.
- 34 Κατά συνέπεια, η σύνταξη που προβλέπεται από το άρθρο 80, τέταρτο εδάφιο, του ΚΥΚ μπορεί να καταβληθεί μόνον αν ο θάνατος του/της συζύγου του

υπαλλήλου επέλθει μετά την ανάληψη υπηρεσίας από τον υπάλληλο, χρονικό σημείο εντεύθεν του οποίου ο υπάλληλος είναι ασφαλισμένος στο κοινοτικό συνταξιοδοτικό σύστημα.

- 35 Αυτή η ερμηνεία του άρθρου 80, τέταρτο εδάφιο, του ΚΥΚ ενισχύεται και από το κείμενο της διατάξεως αυτής στη γερμανική, την αγγλική, τη δανική, την ισπανική, την ελληνική και την πορτογαλική γλώσσα, καθόσον τα κείμενα αυτά αναφέρονται στον θάνατο του/της συζύγου χρησιμοποιώντας είτε τον ενεστώτα της οριστικής, είτε έναν χρόνο της υποτακτικής που εκφράζει μέλλοντα χρόνο. Με τον τρόπο αυτόν, τα κείμενα στις γλώσσες αυτές υποδηλώνουν ότι ο υπάλληλος πρέπει να είναι ήδη στην υπήρεια των Κοινοτήτων κατά τον χρόνο του θανάτου του/της συζύγου του, ώστε τα τέκνα του να έχουν δικαίωμα επί της συντάξεως που προβλέπεται από τη διάταξη αυτή. Είναι μιν αληθές ότι το γαλλικό, το ιταλικό και το ολλανδικό κείμενο της διατάξεως αυτής χρησιμοποιούν παρελθόντα χρόνο όταν αναφέρονται στον θάνατο του/της συζύγου, αλλά θα πρέπει να τονιστεί ότι το γαλλικό και το ολλανδικό κείμενο χρησιμοποιούν επίσης παρελθόντα χρόνο στο πρώτο και στο τρίτο εδάφιο του άρθρου 80, αναφερόμενα σε μια κατάσταση (θάνατο του υπαλλήλου ή του δικαιούχου συντάξεως λόγω συμπληρώσεως συνταξίμου χρόνου ή συντάξεως αναπηρίας) η οποία δεν μπορεί να εμφανιστεί παρά μόνο μετά την ανάληψη υπηρεσίας από τον ενδιαφερόμενο, ενώ το ιταλικό κείμενο χρησιμοποιεί στα εδάφια αυτά εκφράσεις υποδηλούσες ενεστώτα ή μέλλοντα χρόνο. Κατά συνέπεια, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να επικαλεστεί το κείμενο της επίδικης διατάξεως στις γλώσσες αυτές προς στήριξη της απόψεώς της.
- 36 Δεδομένου ότι στην προσφεύγουσα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 80, τέταρτο εδάφιο, του ΚΥΚ αλλά το άρθρο 37, πέμπτο εδάφιο, του ΚΛΠ, πρέπει να εξεταστεί αν οι διαφορές ως προς τη θέση και το περιεχόμενο μεταξύ των δύο αυτών διατάξεων είναι ικανές να δικαιολογήσουν διαφορετική λύση για τους εκτάκτους υπαλλήλους απ' ό, τι για τους μονίμους υπαλλήλους.
- 37 Το άρθρο 37 βρίσκεται στον τίτλο II του ΚΛΠ, ο οποίος αφορά τους εκτάκτους υπαλλήλους, και περιλαμβάνεται, εντός του τίτλου αυτού, στο τμήμα Β «Κάλυψη κινδύνων αναπηρίας και θανάτου» του κεφαλαίου 6 που επιγράφεται «Κοινωνική ασφάλιση» — γεγονός το οποίο επιβεβαιώνει ότι το άρθρο αυτό αναφέρεται στις συντάξεις που χορηγούνται προς κάλυψη κινδύνων των ασφαλισμένων —, ενώ, αν αφορούσε σύνταξη της ίδιας φύσεως με το επίδομα συντηρουμένου τέκνου, θα έπρεπε να βρίσκεται στο κεφάλαιο 5 που επιγράφεται «Αποδοχές και επιστροφή εξόδων» και το οποίο περιλαμβάνει το άρθρο 21 που αναφέρεται στα οικογενειακά επιδόματα τα οποία αποτελούν μέρος των αποδοχών. Κατά συνέπεια, η θέση της διατάξεως αυτής στο ΚΛΠ επιβεβαιώνει ότι η ερμηνεία στην οποία κατέληξε το Πρωτοδικείο για το άρθρο 80, τέταρτο εδάφιο, του ΚΥΚ ισχύει και για τη διάταξη αυτή.

- 38 Όσον αφορά το κείμενο του άρθρου 37, το Πρωτοδικείο παρατηρεί ότι, όπως και το άρθρο 80, τέταρτο εδάφιο, του ΚΥΚ, το πέμπτο εδάφιο του άρθρου 37 χρησιμοποιεί, στη γαλλική γλώσσα, παρελθόντα χρόνο, το δε πρώτο εδάφιο της διατάξεως αυτής χρησιμοποιεί ενεστώτα χρόνο, ενώ το πρώτο εδάφιο του άρθρου 80 του ΚΥΚ χρησιμοποιεί παρελθόντα χρόνο.
- 39 Λαμβανομένου υπόψη, αφενός, ότι το τρίτο εδάφιο του άρθρου 37 χρησιμοποιεί παρελθόντα χρόνο αναφερόμενο σε μια κατάσταση που δεν μπορεί να προκύψει παρά μόνο μετά την ανάληψη υπηρεσίας από τον ενδιαφερόμενο και, αφετέρου, ότι ο σκοπός του πρώτου, δευτέρου, τρίτου και πέμπτου εδαφίου του άρθρου 37 συμπίπτει με τον σκοπό των τεσσάρων πρώτων εδαφίων του άρθρου 80 του ΚΥΚ, δεν υπάρχει λόγος διαφορετικής ερμηνείας των διατάξεων αυτών, καθόσον μάλιστα η προσφεύγουσα ούτε αναφέρθηκε σ' αυτές τις διαφορές ως προς τη διατύπωση του κειμένου ούτε προέβαλε κανένα λόγο που να δικαιολογεί διαφορετική ερμηνεία των διατάξεων αυτών.
- 40 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, εφόσον η προσφεύγουσα δεν ήταν ασφαλισμένη στο κοινοτικό συνταξιοδοτικό σύστημα κατά τον χρόνο του θανάτου του συζύγου της, δεδομένου ότι αυτός απεβίωσε προτού η προσφεύγουσα αναλάβει υπηρεσία στις Κοινότητες, τα τέκνα της δεν δικαιούνται τη σύνταξη ορφανού που προβλέπεται από τα άρθρα 80, τέταρτο εδάφιο, του ΚΥΚ και 37, πέμπτο εδάφιο, του ΚΛΠ.
- 41 Η προσφεύγουσα δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι η ερμηνεία αυτή των άρθρων 80, τέταρτο εδάφιο, του ΚΥΚ και 37, πέμπτο εδάφιο, του ΚΛΠ είναι, καταρχήν, αντίθετη προς την αρχή της επιείκειας. Είναι μιν όντως δυσμενής στην περίπτωση της, ευνοεί όμως άλλους μονίμους ή εκτάκτους υπαλλήλους, όπως αυτοί που εξέρχονται της υπηρεσίας της Κοινότητας χωρίς να έχουν δικαίωμα συντάξεως λόγω συμπληρώσεως συνταξίμου χρόνου ή συντάξεως αναπηρίας και των οποίων τα τέκνα διατηρούν, χάρη στην ερμηνεία αυτή, τη σύνταξη ορφανού έως ότου φθάσουν την ηλικία που καθορίζεται από το άρθρο 2 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, μολονότι ο επιζών γονέας δεν εισπράττει πλέον επίδομα συντηρουμένου τέκνου.
- 42 Συνεπώς, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως είναι απορριπτός.

Δεύτερος λόγος ακυρώσεως: παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων

- 43 Η προσφεύγουσα διατείνεται ότι υφίσταται δυσμενή διάκριση, αφενός, έναντι των υπαλλήλων των άλλων οργάνων στους οποίους καταβάλλεται η σύνταξη που προβλέπεται από το άρθρο 80, τέταρτο εδάφιο, του ΚΥΚ, έστω και αν ο/η σύζυγός τους απεβίωσε προτού αναλάβουν υπηρεσία στις Κοινότητες, και, αφετέρου, έναντι των υπαλλήλων των οποίων ο/η σύζυγος απεβίωσε αφού ανέλαβαν υπηρεσία στις Κοινότητες.
- 44 Το Πρωτοδικείο θεωρεί, πρώτον, ότι η προσφεύγουσα δεν μπορεί να επικαλεστεί, για να υποστηρίξει ότι υφίσταται δυσμενή διάκριση, το γεγονός ότι άλλοι υπάλληλοι επωφελούνται μιας παρανομίας. Από τις σκέψεις που οδήγησαν το Πρωτοδικείο να απορρίψει τον πρώτο λόγο ακυρώσεως προκύπτει ότι τα άρθρα 80, τέταρτο εδάφιο, του ΚΥΚ και 37, πέμπτο εδάφιο, του ΚΛΠ δεν επιτρέπουν την καταβολή συντάξεως βάσει των διατάξεων αυτών στα τέκνα μονίμων ή εκτάκτων υπαλλήλων των οποίων ο/η σύζυγος απεβίωσε προτού αυτοί αναλάβουν υπηρεσία στις Κοινότητες.
- 45 Δεύτερον, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η προσφεύγουσα δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι υφίσταται δυσμενή διάκριση έναντι των μονίμων και εκτάκτων υπαλλήλων των οποίων ο/η σύζυγος απεβίωσε αφού ανέλαβαν υπηρεσία στις Κοινότητες. Κατά την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων, οι διαφορές μεταχειρίσεως μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών μονίμων ή εκτάκτων υπαλλήλων πρέπει να δικαιολογούνται βάσει αντικειμενικού και ευλόγου κριτηρίου, πρέπει δε να υφίσταται αναλογία μεταξύ της διαφοράς αυτής και του σκοπού ο οποίος επιδιώκεται μέσω αυτής της διαφοροποίησης.
- 46 Αρκεί, συναφώς, να παρατηρηθεί ότι το κριτήριο της διακρίσεως είναι αντικειμενικό, καθόσον στηρίζεται στην ημερομηνία θανάτου του/της συζύγου και στην ημερομηνία κατά την οποία ο μόνιμος ή έκτακτος υπάλληλος ανέλαβε

υπηρεσία στις Κοινότητες, ότι το κριτήριο αυτό είναι εύλογο, καθόσον στηρίζεται στο ότι η επίδικη παροχή είναι σύνταξη, και ότι η διαφορά μεταχειρίσεως είναι ανάλογη προς τον θεμιτό σκοπό της, δηλαδή ότι οι κίνδυνοι καλύπτονται από το κοινοτικό συνταξιοδοτικό σύστημα έναντι, καταρχήν, καταβολής εισφορών στο σύστημα αυτό.

- 47 Συνεπώς, αυτός ο λόγος ακυρώσεως είναι απορριπτέος.
- 48 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 49 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Ωστόσο, δυνάμει του άρθρου 88 του ίδιου κανονισμού, στις περιπτώσεις ασκήσεως προσφυγής από υπάλληλο των Κοινοτήτων, τα όργανα φέρουν τα έξοδά τους.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

Καλογερόπουλος

Barrington

enaerts

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 23 Μαρτίου 1994.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

A. Καλογερόπουλος